

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୨୭ ନଭେମ୍ବର - ୩ ଡିସେମ୍ବର, ୨୦୨୩

ସମୟ ଅସମୀୟର କାହାଣୀ

ଅଧିକ ସମ୍ମାନର ଦେଖୁଥିବା ଦୃଶ୍ୟ, ଘରୁଥିବା ଘରଶାକୁ ଅନୁଶୀଳନ କଲେ ଜାଗନନ ବାପରତା କେତେ ନିଶ୍ଚିର ଓ ଅସମୀୟ ତାହା ବସିଥିବା କରିଦିଏ । ମନ ଓହ ହେବାରୁ ବାଧ ହୋଇପଡ଼େ । ଗତକାଳୀ ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ହସଖୁଣି ଭରି ରହିଥିଲା ବେଳେ ଆଜି କିପିର ସେଠାରେ ଦୁଇଖର ପାହାତ୍ତ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼େ ତାହା ଆସିଥିବା ମନେହୁଣେ । ତେବେ ଜାଗନନ ଏହି ଦୁଇନ ଦେଖାଇବା ପରେ ପ୍ରେସେକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜକୁ ଅଜଣା ଭୟ ଭିତରକୁ ନେଇଯାଇ କିମ୍ବି ଅସମୀୟ ମୁହଁ । ଏଥରୁ ମୁକୁତିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରୁ କରୁ ହୁଏତ କେତେବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ନିକଟତର ହୋଇଥାଏ ତାହା ଦୁଇହୁଣି, ବରା ଜୀବ ଆସି ଦୁଇହୁଣିବା । ଏଠାରେ ଆସି ସମ୍ମାନର ଘରୁଥିବା କିମ୍ବି ଦୃଶ୍ୟର ଅବତାରଣା କହିଛି । ଛୋଟିଆ ପରିବାରଟିଏ । ପରିବାର ମୁଖ୍ୟା ତାଙ୍କ ପନ୍ଥା ଓ ଦୁଇ ଜନ୍ୟାବୁ ନେଇ ସାଥର ଦେଖାଇ ହସଖୁଣିରେ କାଳିଥିଲା । କନ୍ୟା ଦୁଇକଣ ବିବାହଯୋଗ୍ୟ ହେଲେଣି । ଭୟ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ମାନ ପରେ ଘୋରାଇ ଅନୁଶୀଳନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଭୟ ହେଲେ ବି ମନ ନଥିଲା । ସକାଳେ ପ୍ରେସେକ ହେବାର ନିଜ ଅନେବିଶ କଳା କାହା ସେ ଦେଖିବା ପରିପରା କାହାରେ ଅଥବା ଉପରେ ଅନେବିଶ କାହାରେ ଅଥବା ଉପରେ ଅନେବିଶ କାହାରେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାହାରେ ଅନେବିଶ କାହାରେ ଅନେବିଶ କାହାରେ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଦେଖାଇବା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଧାରେ ଧାରେ ତାଙ୍କର ବିକିଷ୍ଟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଦେଖାଇବା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ।

କ୍ରିକେଟ ଭିନ୍ନକାଣ୍ଠରେ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ମୋହନାନ୍ଦ ତାରକ ମହାନ୍ତି

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାରେ ହେବା ଆଶାରେ କିମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ସେ କୌଣସି ପୋରା ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରାମା ନିରାଶା ଆରମ୍ଭ

ଗଞ୍ଜୀମର ଲୋକଧର୍ମ ଓ ବିଶ୍ୱାସର ପ୍ରକାଶନେତ୍ର: ଓଡ଼ିଆକୌଠି

ଓষা ও বৃত মাধুরু ‘ওষাকেটি’ অন্যতম।
এহাকু ‘কোটিওষা’ বা ‘কোটিশাল’ মধ
কুহামাদ। এই ‘ওষাকেটি’ পালন ষপর্করে
এক কিম্বদন্তি লোকমুখেরে প্রচলিত থুবা
দেশীমাদ।

ଏକଦା ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚଭାଇ ସ୍ଵର୍ଗରୋହଣ ପାଇଁ
ଯିବା ସମୟରେ ଅବତାରଗର ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଶଙ୍କ
ପିତ୍ରରେ ଆଶ୍ରିୟ ନେଇଥିଲେ । ସେହି ରାତ୍ରିରେ
ବ୍ରାହ୍ମଶଙ୍କ ପରିବାରରେ ପିଲାଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲା ।
ସେମାନେ ଖୁସି ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କାନ୍ଦିବାକୁ
ଲାଗିଲେ । ପାଣ୍ଡବମାନେ ଏଥରେ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହୋଇ
ଏହାର କାରଣ ପରାବିବୁଝିଲେ ପିଲାଟିଏ ଜନ୍ମ
ହେଲେ ରାତ୍ରିଟିଏ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିପାରେନାହିଁ । ଏହା
ଶୁଣି ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚଭାଇ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟାଭାବ

ପୋଷଣ କରି ଏହାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲେ ।
ନିଜେ ଅଞ୍ଚଳୀନ ଶରବିଷ୍ଟ ଏକ ଶରକୋଡ଼ି ଓ ଶର
ଛାମୁଣ୍ଡିଆ ନିର୍ମାଣ କରି ଧନ୍ୟ ଧରି ଯମଦେବବାଙ୍ଗୁ
ଜଗି ରଖିଲେ । ତେଣୁ ଯମଦୃତମାନେ ଘରେ
ପ୍ରବେଶ କରି ନପାରି ସେଠାରୁ ଫେରିଗଲେ ।
ସ୍ଵାଧ୍ୟ ଯମଦେବତା ଆସି ସେଠାରେ
ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଖୁସି ହୋଇ, ବର ମାଗିବାକୁ

କହିଲେ । ଏହାପରେ ପାଣ୍ଡବମାନେ ବରମାରିଲେ
- ଆଜିଠାରୁ ଏହି କୋଟିରେ ଓଷା କଲେ ମୃତବୟ
ଦୋଷ ଦୂର ହେବ । ଅପୁତ୍ରିକ ପୁତ୍ର ପାଇବ ଓ

ଚିଲ୍ଲା । କୁମେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ କଠୋରରୁ
ତୋରତର ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ସହ ସମଗ୍ର
ମାଜକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ବର୍ଷିଲେ ।
ଲୟରୂପ ଉଚର ଜାତି ଭାବେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା
ନ୍ୟାନ୍ୟ ଛୋଟିଆ ଜାତିମାନେ, ବେଦାଧୂକାର,
ଶାଖାକାର, ଉପାସନା ଅଧିକାର ଆଦି ହାଇବା
ଲରେ ସେମାନେ ପ୍ରତିକିୟାଶୀଳ
ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ସହ ସମାଜରେ ପୋଷିତ
ଗାଷ୍ଠୀ ଯେହଁ ସବୁ ଯାନି, ଯାଉତା, ଧର୍ମ,
ବାଧନା କରୁଥିଲେ ସେଥିରେ ପୋଷକ
ଗାଷ୍ଠୀର କୌଣସି ଭାଗ ନଥିଲା । କେତେକ
ପୋଷକ ଗାଷ୍ଠୀ ଅଛବ ଶ୍ରୀଶିବୁଙ୍କ

ହାତୁମାରୁ, ବ୍ରାହ୍ମମାନେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ
ରେଇ ରହିବା ଫଳରେ, ସେମାନେ ନିଜ
ମୂଦ୍ରାଯ ମଧ୍ୟ ପୁଜକ, ପୁରୋହିତ ଆଦି ସୃଷ୍ଟି
ଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ନିଜ ଶ୍ରୀଣୀ ମଧ୍ୟରେ
ସେମାନଙ୍କ ଲୋକବିଦ୍ୟା, ଲୋକକଳା,
ଲାକମାଟକମାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ।
ଓଷାକୋଠି ହେଉଛି ଏଭଳି ଏକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରୁ
ଷିଲାର କରିଥିବା ଏକ ପରମଗା। ଏଥରେ
ରୋହିତ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆଦିଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା
ଡେନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ପରିବେଷଣରେ
ଜବର୍ଜ କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ।
ହାସହ କୌଣସି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଉପାସନା ପଢ଼ିର

ଶ୍ରୀ, ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ ବୁଲି ନୃତ୍ୟର ଆୟୋଜନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଘଟରେ ପଞ୍ଚାମୃତ ଜଳ ଖାପାଇଥାଏ । ଘଟର ମୁଖ୍ୟଦ୍ୱାରକୁ ନଡ଼ିଆ ଉକାଠିରେ ମନ୍ଦାର, କନିଅର ଓ କଇଁପୂଲ ଦିରେ ମଣ୍ଡନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଦର୍ଶକାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ମନୋହର ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହି ଘଟର ଶୋଭାବର୍ଷନ କରେ ଘଟ ଉପରେ ଶ୍ରୀଯାମାଇଥୁବା ଲାଲ ଓ କଳା କନାର ପତାକା । ଏହି ଘଟକୁ ଜଣେ ସ୍ଵୀକରଣଧାରୀ ପୁରୁଷ, ପ୍ରକରେ ଧାରଣ କରି ଗଦ୍ୟାକୃତି ସ୍ଥୁତି ଓ ଜନକୁ ମନୋରମ ଛନ୍ଦରେ ଶାଇ ଦୃଶ୍ୟାଭିନୟ ରିଥାଏ । ଏହାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ-

“নমষ্টে মঞ্জলামাগো নমষ্টে
রচন্তা।
তোতে সুমিলে মাগো, দুর্গতি হোব
শ্বিঃ।”

এহি নৃত্য পময়ৰে তা঳ ও লয়ৰে
দ্বি, মহুৱা, খাঞ্জ আদি বাজিথাএ। এহি
ত্যবুৱা পলুঁপ্ৰাণীক মন চিৰচঙ্কল
হাইছো। এথুৱু মিলুথুবা অৰ্থ
‘শাকোটি’ অনুষ্ঠানৰে বিনিয়োগ
ভায়াজথাএ।

অশ্বীনী শুক্ল নবমী ষষ্ঠ্যা সুন্ধা এহি
ত পালন পাই গুমৰ এক নিৰ্দেশ

ଚଣ୍ଡାଳୁଣା ଏ ଓଷାରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂତିକା
ଆଏ । ସେ ଏହି କୋଠିର ନାୟିକାଣୀ
ପରିଚିତ । ସେ ଏକ ଭଙ୍ଗ ଦେହରେ
ହୋଇ ଦେବୀଙ୍କ ସ୍ଥାନ ମାଜଣା
ଅଶ୍ଵତଥ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ବୃକ୍ଷ ଏ ଅଟେ ପ୍ରମାଣ
ସରସ୍ତୀ ବରଜଟା ହେତୁ ବିଭା ଜାଣା ।
ବର ଅଶ୍ଵତଥର ବିଭା ଯେ ଜନ କରଇ
ଅନେକ ଜନ୍ମର ପାପ ତାର ନାଶ ଯାଇ ।”
ଏହାପରେ ପ୍ରତିପଦା ଦିନ ବିସର୍ଜନ ଉପବି

ଏହା ପରେ ଗାଆଶ -ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳା, ଜାଳଭାଙ୍ଗୀ, ଗଜାଭୀମ, କୋଠି ସ୍ଥାନକୁ ଆବାହନ କରନ୍ତି । ଜଣନ୍ତି; ଗାଆଶ ଓ ଭଲ୍ଲ ଗହଣରେ ଶା ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୂଜା ଉପକରଣ ନଳସୀ ଆଦି ନେଇ ଗଞ୍ଜାଦେବୀଙ୍କୁ ଭରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି ନଦୀ ଶୁରିଣ୍ଣୀ ପାଖରେ ଗଞ୍ଜାଦେବୀଙ୍କୁ କରିଥାନ୍ତି । ଗଞ୍ଜାଦେବୀଙ୍କୁ ଆବାହନ ସହି ଜଳରେ ଗୁଆ, କଉଡ଼ି ଓ ନିଷେପ କରିବା ସହ ତିନିଗୋଟି ସ୍ଵରେ ଜଳ ଧରି କୋଠି ନିକଟକୁ ଏହି ଅବସରରେ ଗଜାଭାମ ଏକ ଚରେ ବାଲିଧରି ଆସିଥାନ୍ତି । କୋଠି ଉଚିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାର ଫୁଲ, ଆୟତୋଣର ପୁର, ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ସଜାଯାଇଥାଏ । କୋଠି ନିକଟରେ ସ୍ଥାପନ କରି ଧୂପ, ବେଦ୍ୟ ଦେଇ ପୂଜା କରାଯାଏ ଏବଂ ତ୍ରିକରେ ଗୁଆ, କଉଡ଼ି, ତମ୍ବା ପଳିସା ପାଇଥାଏ । କୁମ୍ଭ ଉପରେ ଆୟତାଳ, ରଖାଯାଇଥାଏ । କୁମ୍ଭ ଆଗରେ ଏକ ପ୍ରଦ୍ଵଲନ କରାଯାଏ । ଏହି ଦୀପଟି ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ଏହି ବିସଜ୍ଜନ ଅବସରରେ ଗାଆଶ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେହରେ ମା'ମଙ୍ଗଳାଙ୍କୁ ଉଭୟ କରାଇଥାଏ । ମା'ମଙ୍ଗଳା ଗାଆଶକୁ ପାନ ଓ ହଳଦୀ ମାଗିଲେ ଗାଆଶ ଜଳନ୍ତା ବଳିତା ଓ ଘୋଡ଼ା ବିଛୁଆତି ଦେଇଥାଏ । ମା'ମଙ୍ଗଳା ଏହି ବଳିତାକୁ ଆନନ୍ଦ ସହକାରେ ପାଟିରେ ପୁରାଇବା ଓ ବିଛୁଆତି ଦେହରେ ଲେପନ କରିବା ଭଳି ଦୁଃସାଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟିରେ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାପରେ ଗାଆଶ ଅଗ୍ନିକୁମାରଙ୍କୁ ଆବାହନ କରିଥାଏ । ଅଗ୍ନିକୁମାର ଅଗ୍ନିପୂଜା କରି ଅଗ୍ନି ଉପରେ ଚାଲିଥାନ୍ତି । ଏହି ଅବସରରେ ଭକ୍ତମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅଗ୍ନିରେ ଚାଲିଲା ଭଳି ଅଭ୍ରତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଏଭଳି ଦୁଃସାଧ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରିଲା ପରେ ବିସଜ୍ଜନ ପାଇଁ ଭକ୍ତମାନେ ସମସ୍ତ କୁମ୍ଭ, ହାଣି, ଢଣ, କୁଳା, ଗଜାଙ୍କୁର ତାଟ ମୁଣ୍ଡରେ ଧାରଣ କରି ବାଦ୍ୟବାଜଣାର ତାଳେ ତାଳେ ଗ୍ରାମ ପରିକ୍ଷମା କରି ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ନଦୀକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଏହି ଅବସରରେ ନଦୀତୁଳନ୍ତର ବାଲି ଗାଜୁଡ଼ି ଅନ୍ତିଥିବା ଗଜାଭାମ ହିଁ ବିସଜ୍ଜନ ଅବସରରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଦେବୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଙ୍କୁରାରୋପଣ ଗଜୁଡ଼ିକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଧାରଣ କରି ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ବାହାରିଥାନ୍ତି ।

ଏ ହି ଅକ୍ଷରରେ ନଦୀ ବା ପୁଷ୍ପରିଣା ତୁଠେ
ଯଥାବିଧି ପୁଜ୍ଞାକାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ସମସ୍ତ କୃଷ୍ଣ,
ତାତ, ଗଜ ଆଦିକୁ ବିସର୍ଜନ କରାଯାଏ । ଏହି
ଦିନ ମା'ମଙ୍ଗଳାଙ୍କୁ ପାଦଦେଶରେ
ପୋତାଯାଇଥିବା ଶୁଆକୁ ସନ୍ତାନକାମୀ ଭକ୍ତକୁ

ଶୌଭାଗ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ସେହିଦିନଠାରୁ ଏହି
ଓଷା, ଓଷାକୋଠ ନାମରେ ଖ୍ୟାତିକାଳୀଭୁ କଲା ।

ଗରଶ୍ୟକତା ନଥାଏ । ଏହି ‘ଓଷାକୋଠ’ରେ ରହିଥାଏ ଗରୀର ଭକ୍ତି ଓ ବିଶ୍ୱାସ । ପୋଷକ ଗାଣ୍ଠୀ ସଦାସର୍ଵଦା ମିଳିକୁ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୁହକାଳୁରେ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରାଯାଏ । ଏହି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଶିବ, କାଳ, ଦୁର୍ଗା, ବନଦୂର୍ଗା, ଗଞ୍ଜାଦେବୀ, ବ୍ୟାୟାଦେବୀ,

ଯୋଜିତ ରଖୁଥାଏ । ତା'ପାଖରେ ନିଶ୍ଚାସ
କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସମୟ ନଥାଏ । ତେଣୁ ସେ
'ଓଷାକୋଡ଼ି' ଓଷା କରିବାକୁ ସମୟ ପାଏନାହିଁ ।
ଲଦଃ ଆଶ୍ଵିନ ମାସ ବେଳକୁ ରୁଆବେଉଥା
ଶକ୍ଷ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଧାନ କାଟିବା ସମୟ
ସିନିଥାଏ । ପୋଷକଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଏହି ବିଶ୍ଵାମି
ମନ୍ୟରେ ହିଁ 'ଓଷାକୋଡ଼ି'ର ଆଯୋଜନ
ରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ପୋଷକଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ
ଆଶ; ପୂଜା ଆରାଧନା ସମୟରେ ଗାଁ
ବ୍ରାହ୍ମପଣ୍ଡା ଓ ବିଞ୍ଚିଜନଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଥିବା ପୁରାଣ
ଆର ଖୁଅ ଧରି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନୋଭର ଛନରେ
ଶ୍ରାତାମାନଙ୍କୁ ମୁଖୁ କରି ଥାଏ । ଏହି
ଶ୍ରୋଭରଧାରା ହେଉଛି ବାସ୍ତବରେ ଅବହେଳିତ
ତିତାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମ । ଏହା
ଲକ୍ଷ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନ ହେଉଛି ଏହି ଅବହେଳିତ
ରିତେଶ୍ଵର ସମ୍ମି ଲାଭ କରିଥିବା ମାହାତ୍ମା ।

ବସ୍ତୁ ତଥା କହିବାକୁ ଗଲେ ସର୍ବଶକ୍ତିମୟୀ
'ର 'ଓଷାକୋଠ' ଆରାଧନା ସମୟସୀମା
ହଉଛି ଶରତରତ୍ନ । ଏହି ରତ୍ନରେ ପୋଷିତ
ଗାସାମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଦେବୀପୀଠରେ
ଦେବୀ ଆରାଧନା ହୁଏ । ବ୍ରାହ୍ମଶି
ସମନମାନଙ୍କରେ ଦେବୀପୀଠ ଓ ରାଜାମାନଙ୍କ
ଗରରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିବା ଦେବୀପୀଠରେ
ଉନ୍ନ ପ୍ରକାର ପୂଜାର ଆୟୋଜନ
ରାଯାଇଥାଏ । ଶୟନାଷ୍ଟମୀ ଠାରୁ ଦେବୀ
ଦରଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୟନ କରି ଆଶ୍ରିନ କୃଷ୍ଣାଷ୍ଟମୀ
ନ ଜାଗ୍ରତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସେହିଦିନ ଠାରୁ
ଶିଖିନ ଶୁକ୍ଳ ନବମୀ ଯାଏଁ ଦେବୀ ମା'ଙ୍କ ପୂଜା
ଆରାଧନା ଯାକଜକମରେ ଆୟୋଜନ
ରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ରତ୍ନରେ ପୋଷିତାମଙ୍କ

ଲି ପୋଷକମାନେ ମଧ୍ୟ ଆୟୋଜନ କରିଥାନ୍ତି
’ମଙ୍ଗଳା ପୂଜା ବା ଓଷା ଯାହା ‘ଓଷାକେଠି’
ମରେ ନାମିତ । ଏହି ‘ଓଷାକେଠି’ ଉପାସନର
କ୍ରାନ୍ତିରେ ରହିଛି ସମସ୍ତ ଆପରି ବିପରିରୁ
ଦ୍ଵାରା ଓ ସନ୍ତାନ କାମନା । ଏହି ‘ଓଷାକେଠି’
ସବୁ ବ୍ୟବସାପେକ୍ଷ ହୋଇଥିବାରୁ, କେତେକ
ଲେ ପୋଷକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭାବୁବ ଶୁକ୍ଳ ଅଷ୍ଟମାଠାରୁ
ଙ୍ଗଳା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପଞ୍ଚମଖୀ ଘଟ ମନ୍ତ୍ରକରେ

ଦଶମୀ ଦିନ ବୃତ୍ତଧାରୀ ଓ ଭକ୍ତମାନେ
ବାଦ୍ୟ, ବାଜଣା ସହ ଶୋଭା ଯାତ୍ରାରେ
ଗ୍ରାମଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମାଜଣା ଓ ପୂଜାର୍ତ୍ତନା କରି
ଆଜ୍ଞାମାଳ ଧରି, କୋଠିସ୍ତାନକୁ ଫେରନ୍ତି ।
ସେଠାରେ ଏକ ପଞ୍ଚମୁଖୀ ଓ ଏକମୁଖୀ କୁନ୍ତ୍ର
ସ୍ଥାପନ କରି ଭକ୍ତ ଏବଂ ଗାଆଶ ଭକ୍ତିପୂର୍ବକ
ଦେବୀ ଆରାଧନା କରିଥାନ୍ତି । ଏହାପରେ
ଗାଆଶ, ଶ୍ରୀଯା ଚନ୍ଦ୍ରାଳିଶାକ ଆବାହନ କରିଥାନ୍ତି ।

ଗାଆଣା, ପାଳିଆ, ଭରାବତୀ, ଯୁଧୁଷ୍ଟିର, ଭାମ, ଅର୍ଜୁନ, ନକୁଳ, ସହଦେବ, କ୍ଷୋପଦୀ, କଞ୍ଚି, ହନୁମାନ, ଅଗ୍ନିକୁମାରୀ, ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ସାତା, ଧୋବା, ଧୋବଣୀ, କଳାପାଟ, ଫୁଲସୁନ୍ଦରୀ, ଗଉଡ଼, ଗତ୍ତୁଣୀ, ଅନନ୍ତ, ବାସୁଜୀ, ସିଂହ, ହସ୍ତୀ, ହଂସ, କାମଧେନୁ ଭଳି ଅନେକ ଚିତ୍ର ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ । ଏହି ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର ଭିତରେ ମା'ମଞ୍ଜଳାଙ୍କୁ ଉପଳକ୍ଷ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଦେବଦେବୀଙ୍କୁ ବନ୍ଦନା କରି, ଆବାହନ କରିଥାଏ । ଏଭଳି ଆବାହନ ଫଳରେ କେତେକ ଦେବଦେବୀ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଦେହରେ ଉଭା ହୋଇ ନିଜ ପରିଚୟ ଦେଇ, ‘ଓଷାକୋଠ’ର ଭଲମୟ କଥା କହି ଆଣ୍ଟି । ଏହି ଦେବଦେବୀମାନେ ବାଦ୍ୟର ତାଳେ ତାଳେ ମୃତ୍ୟ କରିବା ସହ, କେହି କେହି ଗାଆଶକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପୁରାଣ ସମ୍ବିତ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥାଣ୍ଟି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଗାଆଶ ଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝାଇଥାଏ । ଏଭଳି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ରାତିତମାମ ଚାଲିଥାଏ । ଯେପରିକି-

ପ୍ରଶ୍ନ- ବର ଅଶ୍ଵଭାବ ବିଭା ହେଲା କାହିଁ ପାଇ ?

ଉଭର-   “ବର ଅଶ୍ଵଭାବ ଏ ବେନି ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ରୂପା

ବର ଜଟା କ୍ଷାର ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ ସ୍ଵରପା

କୋଟିଷ୍ଠଳ ଶୀତଳ କରାଯାଏ । ଏଭଳି ଭାବରେ ଏହି ‘ଓଷାକୋଠ’ ବ୍ରତ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ପରିଶେଷରେ ଏତିକି କହିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ, ‘ଓଷାକୋଠ’ ହେଉଛି ଦେବୋପାସନାର ଏକ କୋଠି । ଏଥରେ ଶ୍ଵାସ ପାଇଥିବା ମୂର୍ଖ, ଭିତ୍ତିଚିତ୍ତ, ସିଂହାସନ ଆଦି କୌଣସି ଶାସାନ୍ତମୋଦିତ ନୁହେଁ । ଏହି ଉପାସନରେ ପୂଜକ; ଶ୍ରୀଯା କଞ୍ଚାଳୁଣୀ, ଉଦ୍ଗାତା ଓ ଗାଆଶ । ଏହି ଉପାସନାର ମହାମ୍ୟ ଏଭଳି ଯେ, ଏହି ପୂଜାର ଆରାଧନାର ଭଜାଶୟ ଗଜାହୁଏ, ଖାଲିପାଦରେ ନିଆଁରେ ଚାଲିଛୁଏ ଏବଂ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ଆବେଶ ଅବସରରେ ଆଗତ ଭବିଷ୍ୟତ ଜାଣିଛୁଏ । ବଡ଼ ବିତିତ୍ତ ଆରାଧନା ପରମରା ଓ ଏହାର ବିଶ୍ୱାସନୀୟତା ।

ଦରଭାଷ : ୮୮୫୧୪୧୭୭୭

